

**Requiem für Msgr. Dr. Robert Falkenauer
am 17. September 2011
Trauerrede für die Ackermann-Gemeinde**

Adolf Ullmann
Bundesvorsitzender a.D.

Hochwürdigste Herren Bischöfe, werte Angehörige,
verehrte Vertreter des öffentlichen Lebens, werte Trauergemeinde,

die frohen Feiern der vergangenen Jahre, Ihr 70. Geburtstag , Hochwürdigster Herr Bischof Radkovský und das vorausgegangene erste Bundestreffen der Ackermann-Gemeinde auf tschechischem Boden sind uns allen noch in lebendiger Erinnerung. Sie hatten uns als Ortsbischof zusammen mit Ihrem Generalvikar Dr. Robert Falkenauer ebenso herzlich wie mutig dazu eingeladen. Uns, die deutsche Ackermann-Gemeinde mit ihren Gliedgemeinschaften, mit der tschechische Sdružení Ackermann-Gemeinde, deren Jugendorganisationen, der deutschen Jungen Aktion, Spirála Brno und Hej Spíš aus der Slowakei und den Diözesanverbänden der AG aus den deutschen Diözesen, die der Pilsener Diözese besonders verbunden sind, aus der Diözese Regensburg und der Erzdiözese Freiburg.

Die Nachricht vom Tode Roberts hat uns alle wie ein unerwarteter Keulenschlag getroffen, weil auch kaum jemand von uns von seiner tödlichen Erkrankung wusste, so sehr hat er seine Person, seine Belange, seine Befindlichkeiten hinter die Erfordernisse seines kirchlichen Dienstes zurückgestellt. Er sei der Unteroffizier seines Bischofs, so charakterisierte er seine Funktion. Der Satz charakterisiert aber auch seine Auffassung vom priesterlichen Amt: Er hat den Menschen in höherem Auftrag dienen, nicht in eigener Machtvollkommenheit Befehle erteilen wollen. Dies hat er durchgehalten. Bevor er in einem Dialog selbst das Wort ergriff, hörte er zuerst lange und intensiv zu. So haben wir ihn erlebt.

"Der Mensch ist wahrscheinlich das einzige Lebewesen, das von seinem Tod weiß." Ein Zitat aus Robert Falkenaus Predigt im August 2007 beim internationalen Lichtfestival im Wallfahrtsort Skoky/Maria Stock. Er, der promovierte Naturwissenschaftler, der nach langen Jahren der Berufsausübung in der damaligen CSSR und Jahren des Exils in Österreich zu seiner priesterlichen Berufung gefunden hatte, sprach in den Ruinen eines ehemaligen deutschen Dorfes über technischen Fortschritt und religiöse Tradition, über die Verbindung von Glaube und Vernunft. Und dies in einer Sprache, die seine Zuhörer auch verstanden. Eine Gabe, die ihm Gott mitgegeben hatte und die er zu nutzen verstand.

Schon am Anfang seines österreichischen Exils kam Robert Falkenauer mit der Ackermann-Gemeinde in Kontakt. Daraus entstand in den Jahrzehnten eine immer engere Zusammenarbeit. Bis zu seiner Berufung zum Generalvikar übte er das Amt des Geistlicher Beirats der Jungen Aktion aus, eine Zeit, in der er die deutsch-tschechisch-slowakische Begegnungsarbeit unserer Jugendlichen wesentlich mitprägte. Das Leben in seiner Ganzheit zu sehen, den Dienst der Kirche und ihrer Gläubigen in und an den Gesellschaften in dieser Welt, in dieser Zeit, war ihm das zentrale Anliegen. Diesen Gedanken brachte er immer wieder in den grenzüberschreitenden kirchlichen und gesellschaftlichen Dialog zwischen Tschechen und Deutschen ein.

Heute müssen wir Robert Falkenauer zu Grabe tragen, ihn, einen Menschen und priesterlichen Freund, den Gott mit reichen Gaben für seinen Dienst hier auf Erden ausgestattet hatte. In Analogie zum Streitgespräch des "Ackermann von Böhmen" sind wir geneigt, Gott klagend, vielleicht sogar anklagend zu fragen, warum er uns diesen Mann so

früh und so unerwartet genommen hat. Der jähe Tod Robert Falkenauers ist eine Anfrage an unseren Glauben, an den Glauben an Gottes Führung.

Roberts Glaubenszeugnis in dieser Welt strahlte in allen Situationen Vertrauen in Gottes Führung im persönlichen Leben, aber auch im Leben der menschlichen Gemeinschaften aus, mit Zuversicht ging er seine Aufgaben an, mit unerschütterlicher Hoffnung, dass es schon gelingen wird. Wir wahren sein Vermächtnis wohl am besten, wenn wir mit dieser Haltung unseren eigenen Weg suchen und fortsetzen.

Wir danken unserem Freund Robert Falkenauer für alles, was er mit Worten und Taten und mit seinen Gebeten für die Verständigung und Versöhnung zwischen unseren Völkern getan hat, für die Erneuerung unserer Nachbarschaft und für den Frieden in der Mitte Europas.

Wir dürfen Gott danken, dass er uns Robert Falkenauer eine Zeit an die Seite gestellt hat, unseren Weg hat begleiten lassen. Wir glauben fest, dass er das ewige Leben in Gottes endgültigem Reich schon erlangt hat und er als guter Hirte seine schützende Hand über uns und unser Wirken halten wird.

Tschechische Übersetzung:

Vážení páni biskupové, vážení zástupci veřejného života, vážení smuteční hosté,

radostné oslavy v uplynulých letech, Vaše 70. narozeniny, vážený pane biskupe Radkovský a předcházející první spolkové setkání Ackermann-Gemeinde na české půdě máme ještě všichni v živé paměti. Vy jste nás k tomu jako sídelní biskup společně s Vaším generálním vikářem Dr. Robertem Falkenauerem srdečně i odvážně pozvali. Nás, německé Ackermann-Gemeinde a její členské organizace, s jejím českým Sdružením Ackermann-Gemeinde, jejich mládežnickými organizacemi, Junge Aktion, Spirála Brno a Hej Spiš ze Slovenska a diecézní spolky Ackermann-Gemeinde z německých diecézí, které jsou s plzeňskou diecézí především spjati, z diecéze Regensburg a diecéze Freiburg.

Zpráva o smrti Roberta nás zasáhla neočekávaně jako kulový blesk, protože téměř nikdo z nás nevěděl o jeho smrtelné nemoci. Tak moc stavěl svou osobnost, svou důležitost a své potřeby až za požadavky jeho církevní služby.

On byl jako poddůstojník svého biskupa, tak charakterizoval svou funkci. Tato věta ale také charakterizovala jeho pojetí kněžské služby: sloužit lidem s vyšším nasazením, ne udělovat ze své autority příkazy druhým. Předtím než se v rozhovoru ujal slova, naslouchal dlouho a intenzivně. Tak jsme ho zažili.

„Člověk je pravděpodobně jediný živý tvor, který ví o své smrti.“ Citát z kázání Roberta Falkenauera v srpnu 2007 na mezinárodním festivalu Znamení světla na poutním místě Skoky. On, promováný přírodovědec, který po dlouhých letech, ve kterých vykonával své povolání v tehdejší ČSSR a léta v exilu v Rakousku, kde našel cestu ke svému kněžskému povolání, mluvil v ruinách tehdejší německé vesnice o technických pokrocích a náboženských tradicích, o spojení víry a rozumu. A to v takovém jazyce, kterému posluchači rozuměli. Dar, který mu byl dán od Boha, který on sám přijal a uměl užívat.

Již od počátku jeho rakouského exilu přišel Robert Falkenauer s Ackermann-Gemeinde do kontaktu. Z toho vznikla po desetiletí stále těsnější spolupráce. Do té doby, než byl povolán do funkce generálního vikáře, vykonával post duchovního rádce Junge Aktion. V této době spoluutvářel česko-německo-slovenské setkávání mladých. Vidět život v jeho celistvosti, službu církvi a jejím věřícím, ve společnostech tohoto světa, v této době, bylo jeho naléhavým přáním. Tuto myšlenku také vždy přinášel do příhraničního církevního a společenského dialogu mezi Čechy a Němce.

Dnes musíme Roberta Falkenauera nést k jeho hrobu, jeho, člověka a kněze- přítele, kterého Bůh obdařil bohatými dary pro jeho službu tady na zemi. V analogii k stati „Oráč z Čech“ jsme v pokušení ptát se Boha stěžujíc až obviňujíc, proč nám vzal tohoto člověka tak brzo a neočekávaně. Náhlá smrt Roberta Falkenauera je požadavek na naši víru a na víru v Boží vedení.

Robertovo svědectví víry v tomto světě vyzařovalo v každé situaci důvěru v Boha, jak v osobním životě, tak i v životě lidského společenství. S důvěrou začínal své úkoly, s neochvějnou nadějí, že se to přece podaří. My zachováme jeho odkaz nejlépe tím, když s tímto postojem budeme hledat svou vlastní cestu a v ní pokračovat.

Děkujeme našemu příteli Dr. Robertu Falkenauerovi za vše, co udělal slovy, činy a modlitbami pro porozumění a smíření mezi národy, pro obnovu našeho sousedství a pro mír uprostřed Evropy.

Můžeme Bohu děkovat, že nám poslal Roberta Falkenauera. na jistou dobu do našeho společenství a nechal ho provázet naše kroky. Pevně věříme, že již dosáhl věčného života v Božím království a že jako dobrý pastýř bude nad námi a nad našimi činy držet ochrannou ruku.